

धोरण : 6 संस्कृत

४. प्रहेलिका

Sem : 2

અનુવાદ

■ મમ કણ્ઠઃ નીલઃ।

વર્ષાકાલે અહં નૃત્યામિ

મમ પુચ્છમ્ અતીવ સુન્દરમ્।

અહં કઃ?

➤ મારો કંઠ ભૂરો છે. વર્ષાઋતુમાં હું નાચું છું. મારાં પીંછાં પૂંછડું

અતિશય સુંદર છે. હું કોણ છું ?

➤ મયૂરઃ (મોર)

- અહં છાયાં દદામિ।
અહં ફલં દદામિ।
અહં પુષ્પમ્ અપિ દદામિ।
અહં કઃ?

➤ હું છાયા આપું છું. હું ફળ આપું છું. હું ફૂલ પણ આપું છું. હું કોણ છું?

➤ વૃક્ષઃ, પાદપઃ (ઝડ)

■ અહં હિમાલયે વસામિ।
અહં ગઙ્ગાં ધારયામિ।
મમ નેત્રત્રયમ્ અસ્તિ।
અહં કઃ ?

- હું હિમાલય ઉપર વસું છું. હું ગંગાને ધારણ કરું છું. મારે ત્રણ આંખો છે. હું કોણ છું?
- મહાદેવઃ શંકરઃ (મહાદેવ શંકર)

■ મમ ઉત્તરે હિમાલયઃ।

મમ દક્ષિણે સાગરઃ।

મમ ધ્વજઃ ત્રિવર્ણઃ।

અહં કા ?

➤ મારી ઉત્તરમાં હિમાલય છે. મારી દક્ષિણમાં સમુદ્ર છે. મારો અંડો

ત્રિરંગો છે. હું કોણ છું?

➤ ભારતદેશઃ (ભારત દેશ)

■ અહં પુસ્તકાલયે વસામિ।

અહં જ્ઞાનં દદામિ।

અહં લોકમિત્રમ્ અસ્મિ।

અહં કિમ્ ?

➤ હું પુસ્તકાલયમાં વસું છું. હું જ્ઞાન આપું છું. હું 'લોકોનો મિત્ર'

છું. હું કોણ છું?

➤ પુસ્તકમ્ (પુસ્તક)

ટિપ્પણી

પુચ્છમ્	- પીંછું	દદામિ	- આપું છું
વસામિ	- રહું છું.	અસ્મિ	- છું.
ધારયામિ	- ધારણ કરું છું.		
નેત્રત્રયમ્	- ત્રણ નેત્રો		
લોકમિત્રમ્	- લોકોનો મિત્ર		
ક:	- કોણ		

સ્વાધ્યાય:

1. આ પ્રકારની બીજી પ્રહેલિકાઓ જાતે બનાવો.

(1) મમ વર્ણઃ હરિતઃ અસ્તિ।

મમ કણ્ઠઃ કૃષ્ણઃ અસ્તિ।

મમ ચઞ્ચઃ રક્તા અસ્તિ ।

➤ મારો રંગ લીલો છે. મારો કાંઠલો કાળો છે. મારી ચાંચ લાલ છે. હું કોણ?

➤ શુકઃ, કીરઃ (પોપટ).

(2) મમ વર્ણઃ કૃષ્ણઃ અસ્તિ।

અહં મધુરં ગાયામિ।

અહં વૃક્ષે વસામિ।

અહં કઃ?

➤મારો વાન કાળો છે. હું મધુર ગાઉં છું. હું ઝાડ પર વસું છું.

હું કોણ ?

➤કોકિલઃ, પિકઃ (કોયલ).

(3) મમ વર્ણઃ ગૌરઃ અસ્તિ।

મમ હસ્તે વીણા।

મમ વાહનં મયૂરઃ અસ્તિ।

અહં કા?

➤મારો વાન ગોરો છે. મારા હાથમાં વીણા છે. મારું વાહન મોર છે. હું કોણ ?

➤ભારતી, શારદા, સરસ્વતી (સરસ્વતી દેવી).

2. વિદ્યાર્થી સ્વપરિચયને લગતી પ્રહેલિકા બનાવે.

■ અહં ગણવેશં ધારયામિ । અહં પુસ્તકાનિ વહામિ । અહં
વિદ્યાલયં ગચ્છામિ । અહં કઃ ?

➤ હું ગણવેશ પહેરું છું. હું પુસ્તકો લઈ જાઉં છું. હું નિશાળે
જાઉં છું. હું કોણ છું ?

➤ છાત્રઃ, વિદ્યાર્થી (વિદ્યાર્થી)

3. અહં છાયાં દદામિ । (રેખાકિંત શબ્દના સ્થાને ફલમ્, પર્ણમ્, રસમ્
જેવા બીજા શબ્દો મૂકી બીજા પાંચ વાક્યો લખો.)

- (1) અહં પર્ણ દદામિ ।
- (2) અહં પુષ્પ દદામિ ।
- (3) અહં ફલ દદામિ ।
- (4) અહં રસ દદામિ ।
- (5) અહં કાષ્ઠ દદામિ ।

4. અહં વને વસામિ । (રેખાકિંત શબ્દના સ્થાને ગૃહે, મન્દિરે, જલે,
આકાશે જેવા બીજા શબ્દો મૂકી બીજા પાંચ વાક્યો લખો.)

(1) અહં ગૃહે વસામિ ।

(2) અહં આકાશે વસામિ ।

(3) અહં મન્દિરે વસામિ ।

(4) અહં જલે વસામિ ।

(5) અહં નગરે વસામિ ।

Thanks

For watching